

L'estiu, un bon moment per començar a treballar

TEMA DEL MES. Els mesos de vacances sempre han estat els més propicis per aconseguir els primers contractes laborals remunerats. La durada de la feina és limitada i les condicions econòmiques generalment no són les desitjades, però el jovent valora la possibilitat de fer calaix per pagar-se estudis i despeses davant de la difícil situació que passen moltes famílies.

La majoria estudien o encara no han aconseguit trobar una feina fixa relacionada amb la seva formació. Una empresa difícil en els temps que corren. De fet, el panorama actual és difícil i els índexs d'atur en les generacions més joves són alarmantment elevats. Més d'un de cada dos joves a Catalunya inscrits en els registres d'ocupació no treballa. La quantitat de joves sense feina és alt independentment de la formació amb la qual es compti. Sovint, els estudis cursats són els adequats, però en les ofertes que formulen les empreses el que manca als candidats és experiència o començar a rodar en altres ocupacions.

Així, les feines d'estiu i els contractes temporals solen ser un bon banc de proves per anar prenent responsabilitats i obtenir els primers ingressos al marge de la família. En altres casos, no dependre de la família implica haver d'encadenar petites feines durant tot l'any, combinar-les amb alguns subsidis i tirar endavant com sigui. De fet, algunes contractacions en condició de substitució o reforç que abans estaven reservades als mesos d'estiu, ara s'han estès a la resta de mesos de l'any. La precarietat laboral i la manca de feines fixes és a l'ordre del dia.

Les cambreres

"Sempre hi ha d'haver un començament", afirma sàviament la manresana Laia Fargas, cambrera de La Guillermina (l'antic quiosc Canaletes del Passeig) durant els mesos d'estiu. Amb disset anys, és la primera vegada que treballa davant del públic. Ha fet classes de repàs, però sempre s'havia topat amb l'impediment de la "manca d'experiència" a l'hora de trobar altres feines. La manresana de dinou anys Marta Sorinas també és professora de repàs. Durant els matins estiuencs fa classe a ni més ni menys que vuit nens de Sant Salvador de Guardiola i, curiosament, el que destaca d'aquesta pràctica és la "tranquil·litat, comparada amb l'estrès que, a estones, em comporta treballar de cambrera".

Per a Mercè Palay, santpedorenca, la d'aquest estiu a la terrassa de La Guillermina és la feina més seriosa que ha tingut. Abans, havia estat ajudant de perruqueria a Santpedor, monitora a casals d'estiu i estudiant en pràctiques empresarials al batxillerat. Als disset o divuit anys, segons ella, "és el moment de començar a pagar-me les meves coses". La matrícula de la universitat, el transport i el lloguer del pis són les principals despeses que volen cobrir aquestes estudiants de Nutrició Humana i Dietètica a la Universitat de Barcelona (UB), Dret a la mateixa institució i Administració i Direcció d'Empreses a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

Totes tres destaquen que la feina és "enriquidora personalment". Mercè Palay afegeix que el de cambrera és un treball que li ha ensenyat a valorar moltes coses com a clienta, com la tan necessària paciència en veure que el treballador va atrafegat. "Si tarden a servir-me, abans de queixar-me, em pararé a pensar la quantitat de feina que deuen tenir". Laia Fargas, que entre setmana treballa sola a La Guillermina del carrer Àngel Guimerà, valora "el treball en equip i l'organització que aconseguim tots el diumenges". Finalment, Marta Sorinas emfatitza "el bon ambient entre els companys. Ho fa tot més fàcil".

El socorrista

El Joan Griera treballa de socorrista a la piscina del seu poble, Mura. Combina la feina d'estiu i unes classes de reforç que fa durant l'any a Manresa amb els estudis de periodisme a la UAB. Fa un parell d'anys es va treure el carnet de socorrista i va parlar amb el president del Club Esportiu La Tosca per explicar-li que "tenia el carnet i que si volia un socorrista per la piscina podia comptar amb mi", explica. Des de llavors, conjuntament amb un amic seu també titulat, es parteixen la feina a la piscina. Des del juny fins al setembre, treballa unes vuit o nou hores diàries tot i que, com comenta, la feina es variable: "el juny treballàvem d'onze a sis, el juliol, entre setmana, d'onze a set i a l'agost d'onze a vuit a vuit".

Aquesta feina li permet guanyar uns diners i estar al seu poble. El dia a dia es fa menys feixuc perquè "a banda de fer coixí" també pot veure els seus amics. Els diners que guanyi li serviran per fer vida a la capital catalana el curs que ve, ja que farà les pràctiques de la carrera a Barcelona Televisió (BTV). Assegura que fer de socorrista és una feina que li agrada, però que la seva intenció és acabar treballant de periodista. El Joan és conscient que "si vols una bona feina, cal treballar de valent, començar des de zero i picant pedra. I, en els temps que ens trobem ara, encara més". Tot i això creu que anar tenint petites feines permet "tenir contactes i potser aconseguir feina per anar sortint del pas".

Joan Griera, treballant a la piscina del seu poble

L'home del material esportiu

És el primer estiu que l'Albert Basullas treballa a la secció de muntanya del Decathlon de la zona dels Trullols. Compagina la formació per arribar a ser bomber amb la carrera de Ciències Ambientals a la UAB. L'Albert anava renovant el currículum a través de la pàgina web del Decathlon i aquest estiu li van trucar per fer una entrevista. A la multinacional francesa dedicada al material esportiu li agrada treballar amb personal jove que faci torns curts i sigui flexible i dinàmica per adaptar-se a les necessitats de les botigues. L'aspirant a bomber treballa 20 hores setmanals, però l'horari mai no és fix. "Pot ser que un dia treballis vuit hores, l'endemà quatre, l'altre no treballis o en treballis vuit", explica l'Albert. I afegeix: "Es fan les combinacions necessàries amb els altres companys de feina per acabar fent les 20 que toquen".

Els diners que faci aquest estiu els destinarà a finançar-se la carrera de bomber. "Els carnets de conduir són bastant cars, per no parlar dels estudis universitaris". L'Albert vol ser optimista amb el futur laboral dels joves, però creu que "s'haurien de fer reformes per millorar les condicions de la feina i incentivar que el jovent puguem treballar i estiguem motivats". L'Albert creu que té sort d'haver trobat feina aquest estiu i assegura que s'ho passa bé perquè "és una feina entretinguda, sempre tens alguna cosa per fer, tens tracte amb el client i cada dia aprens alguna cosa nova. Això és molt estimulant".

Interiorista

El curs passat, la Carla Baraldés va acabar la carrera de disseny i interiorisme que feia a Sabadell. En l'últim any, va haver de fer una pràctiques obligatòries. Es va espavilar i, finalment, les va aconseguir a la botiga de la cadena Versàtil de Manresa. Passat el període de pràctiques, una de les companyes de feina va agafar la baixa per maternitat, va fer substitucions durant el Nadal i ha estat treballant a la botiga des del maig fins a principis d'agost. Les seves tasques a la botiga es basen a introduir plànols d'interiors a l'ordinador o dissenyar espais. La feina, doncs, és essencialment de despatx. "Normalment no surto a la botiga a atendre clients si no és que hi hagi molta gent o hi hagi una única interiorista atenent la clientela", explica la Carla. Fins a l'agost, treballa vuit hores de dilluns a dissabte, excepte els dimecres que tenia festa i aprofitava per anar a la universitat i acabar el projecte final de carrera.

"Aniré al Canadà", afirma la Carla. Ha decidit que es gastarà part dels diners que ha anat estalviant

per pagar-se el viatge. A la seva parella li han atorgat un programa propi de la UAB per anar-hi a estudiar "i jo ja he acabat la carrera. No tinc res que em lligui aquí i me'n vaig amb ell a veure què passa". La seva intenció és anar a veure'l durant uns mesos i fer una mica de vacances, però no descarta l'opció de buscar feina i allargar l'estada. La Carla reconeix que ha tingut molta sort trobant aquesta feina, però, personalment, li agradaria potenciar més la part gràfica i no tant de disseny d'interiors. Per això comenta que "d'aquí a un any, quan torni a ser a Manresa, m'agradaria fer un mòdul o algun curs per potenciar més aquest vessant gràfic". La Carla és optimista quan es tracta de parlar de la situació laboral del jovent. "No ens hem de desanimar. La feina no et ve per art de màgia, però si surts a buscar-ne crec que sí que n'hi ha". I afegeix: "Som joves i tenim eines i recursos i a partir d'idees i treball en equip. Es poden crear coses noves i tirar projectes endavant".

Escombriare accidental

Malgrat tenir un bon currículum acadèmic i 6 anys d'experiència en el seu camp: Llicenciat en Periodisme i Història i a punt d'acabar un Màster en Història Contemporània, el Jordi Cumplido, de 27 anys, treballa d'escombriare des de fa poc més d'un mes a Sant Vicenç de Castellet. L'últim any l'ha passat a l'atur mentre cursava el Màster. Ara, gràcies a l'experiència d'altres anys, ha pogut trobar una feina, molt lluny de la seva formació, durant la temporada d'estiu. Considera que "les perspectives a curt i mitjà termini són força pessimistes. Voldria dedicar-me a la docència i/o recerca, dos sectors molt afectats per les retallades públiques". Per tant, un cop acabat el Màster, "la meua idea és continuar amb el doctorat, una bona manera de fer recerca". No obstant això, assegura, "veig complicat obtenir una beca del ministeri" que li permeti finançar-lo. Així, no gira l'esquena a alguna institució privada que el pugui becar, una opció que també considerada "difícil" per les retallades generalitzades tant al sector públic com al privat. Si no pogués obtenir cap ajut es mostra convençut de fer el doctorat i compaginar-ho amb feines temporals "corrent el risc que la recerca s'allargui durant anys".

Quan parla d'institucions privades que el puguin becar no hi posa fronteres. "Anar-se'n del país és, ara mateix, una opció. Vull fer recerca i, si no la puc fer aquí, tocarà buscar-se la vida fora", conclou. Sèrbia, o potser Londres, són destinacions que estima com a possibles. Sobretot la primera, ja que s'ha especialitzat en la Guerra dels Balcans. El Jordi lamenta que el mercat laboral castigui "les persones que s'han dedicat amb èxit al estudis compaginant-los amb feines per poder-los pagar". Reconeix que "aquestes perspectives angoixen" i poden produir un "cert punt de frustració". Reflexionant sobre les conseqüències de les retallades i la crisi, afirma "que no afecta tothom igual. S'està produint una precarització de la classe mitjana que els rics no noten. Fins i tot, alguns joves de famílies adinerades acaben marxant a treballar o a estudiar en un altre país, no pas per necessitat, sinó per decisió voluntària".